

44. ČÍSLO / IV. ROČNÍK

5,- Kč (6,- Sk)

3. LISTOPADU 1996

Z obsahu:

**S novým nadšením
na díle spásy...**

Jan Pavel II. při
generální audienci
2. října 1996.

– strana 2 –

Svátek Svatého otce

Promluva apoštol-
ského nuncia
G. Coppy
22. října 1996
v bazilice na
Strahově.

– strana 2 –

**Setkání s bezprávním
v dnešní době**

Franz Kamphaus,
biskup limburgský –
dokončení z minulého
čísla.

– strana 7 –

**Úmysly Apoštolátu
modlitby na listopad**

– strana 8 –

**Stvoření k obrazu
Božímu**

Dokončení z minulého
čísla.

– strana 10 –

Blahoslavení, kteří umírají ve spojení s Pánem

Ilustrační fotografie k článku na str. 4

S novým nadšením na díle spásy...

„Jsem rád, že se znovu mohu s vámi modlit Anděl Páně z tohoto okna, z něhož lze obdivovat kopuli, kterou geniální Michelangelo postavil nad hrobem apoštola Petra. Děkuji vám za vaši účast na tomto mariánském dostaveníčku, vaše přítomnost mi znovu potvrzuje náklonnost, s jakou jste mě sledovali v minulých dnech, dávající mi posilu a podporu.

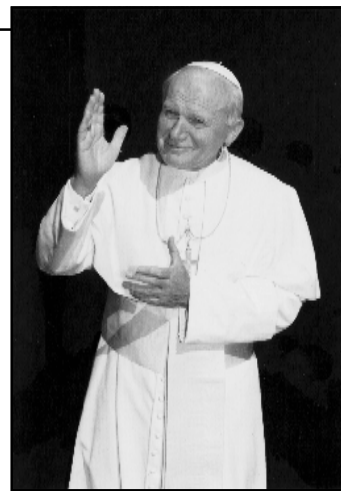
Vždyť během nedávného pobytu v nemocnici jsem zakoušel živou a stálou solidaritu nejen tolika bratří a sester v Kristu, ale nemalého počtu příslušníků jiných náboženství, ba dokonce osob vzdálených víře. Jsem tím ještě dnes hluboce dojat a všem ze srdce děkuji. Dnes slavíme Světový den misí, popravdě řečeno, celý měsíc říjen je misijnářský, neboť místní církve se angažují v kapilární misijnářské senzibilizaci, protože poslání – *misio* – se týká všech křesťanů, všech diecézí a farností, institucí a církevních sdružení. Jde o přesvědčení, jež musí být středem v životě každého věřícího, jako to bylo pro Marii Populín Jarico, jež zahájila v minulém století v Lyonu dílo šíření víry, které mělo základ v modlitbě, oběti a konkrétní podpo-

ře. Její výzva měla okamžitý a velmi rozsáhlý ohlas. Dnes bych rád poděkoval všem, kdo velkodušně přispívají na misijní činnost. Jejich odříkání a jejich účast jsou nezbytné pro budování církve a pro věrohodné svědectví lásky. Kéž Bůh všem žehná a bohatě je odmění. Poslání Krista Vykupitele svěřené církvi je však ještě daleko od svého splnění. A právě proto církev vybízí všechny, aby pokračovali v díle misijní spolupráce. Modlitba, svědectví křesťanského života, podpora misijních povolání a účinná podpora jsou naléhavým požadavkem i pro křesťanskou generaci, která se chystá vstoupit do nového tisíciletí. Jak nepoděkovat všem, kteří odpovídají na výzvu Vykupitele a nabízejí se ke službě bratřím mnohdy v obtížných

situacích, riskující často i život. Myslím v této chvíli na sedm trapistů z kláštera Tibbirine, na Mons. Klaveriho, biskupa z Oranu v Alžírsku, na Mons. Ruhunu, arcibiskupa Gitegy z Burundy, a na tolik jiných. Díky jejich oběti hlásání evangelia ve světě postupuje. Maria, Ježíšova Matka, kéž nám dá pracovat s novým nadšením na díle spásy, které Otec ve své lásce vložil do našich rukou.“

Po společné modlitbě Anděl Páně Jan Pavel II. udělil všem apoštolské požehnání.

Nato pak Svatý otec ještě vážným hlasem dodal – „Tato neděle modliteb za misie byla bohužel zasažena smutkem nad zprávou o únosu početné skupiny studentek katolické školy

v Aboko v severní Ugandě. V rukou únosců je dosud 30 dívek, zatímco jejich rodiny a katolické společenství prožívají hodiny úzkostí nad jejich osudem. Obracím se s výzvou na svědomí odpovědných osob, aby ukončili tento brutální únos. Respektujte život a důstojnost těchto mladých děvčat. Ve jménu Boha žádám o jejich okamžité propuštění.“

A ke shromážděným tisícům polských poutníků se pak obrátil těmito slovy: „Dnes se v Krakově a Polsku slaví svátek sv. Jana Skent. Srdečně zdravím své krajany přítomné na náměstí sv. Petra a ty, kteří jsou spojeni prostřednictvím rozhlasu a televize. Děkuji za modlitby a přání, které mi došly k výročí mého zvolení na Petrův stolec, jakož i za všechny projevy duchovní blízkosti v době mého pobytu v nemocnici. V této souvislosti myslím také s vděčností na všechny své krajany, kteří horlivě a neohroženě brání právo na život těch nejnevinnějších a bezbranných. Prosme za naši vlast, aby v ní bylo respektováno právo každého člověka na život od početí do přirozené smrti. Dovolte mi, abych v této chvíli ještě jednou opakoval, co jsem prohlásil 1. září tohoto roku. **»Národ, který zabíjí vlastní děti, je národem bez budoucnosti«**,“ končil Svatý otec svůj pozdrav polským poutníkům. †

(Podle Vatikánského rozhlasu)

Svátek Svatého otce

Promluva apoštolského nuncia G. Copsy
22. října 1996 v bazilice na Strahově

Apoštolský nuncius Giovanni Coppa, foto archiv

1) Myslím, že tento rok má naše shromáždění zcela zvláštní význam. Na prvním místě, o tomto svátku, chceme papeži vyslovit dokonale obdiv k jeho apoštolskému dílu, jež se stalo gigantickým.

Ne, nedělám vítězoslávu; konstatuji skutky.

Jan Pavel Druhý je sám obrazem pastýře. Svým učením, jež se projevuje ve spisech, proklamujících a prohlubujících pravdu evangelia. Káže Ježíše Krista. Jako svatý Pavel může říci:

„Běda mně, kdybych nekázal evangelium“ (1 Kor 9, 16). Vytýká se mu, že nemění určitá tvrzení učení, mravů, církevní kázně. Ale činí tak, protože je věrný Kristu, pravdě, evangeliu. Je Ježíšovým heslem pro naši zmatenou dobu, „kdo říká zlu dobro a dobru zlo“ (Iz 5, 20). Tak lze vysvětlit jeho neúnavnou činnost; jeho katechezi při generálních audiencích, na nichž se podílí každý týden také mnoho českých skupin; jeho cesty do čtyř úhlů světa – a je jich už čtyřiasedmdesát – kromě dalších cest do různých krajů v Itálii.

Skutky tohoto apoštolátu jsou v neviditelném řádu Kristovy milosti. Ale existuje rovněž viditelné ovoce. Řekl bych jenom, že během osmnácti let jeho pontifikátu stoupl počet studujících teologií

(Pokračování na straně č. 6)

Liturgická čtení

1. čtení – Mal 1,14b–2,8–10

Jsem mocný král – praví Hospodin zástupů – moje jméno je hrozné mezi národy. Nyní (platí) vám, kněží, tento příkaz: Jestliže neuposlechnete a nevezmete si k srdci, abyste vzdávali úctu mému jménu – praví Hospodin zástupů – stihnu vás kletbou.

Vy jste sešli z cesty, jste příčinou, že mnozí nedbají o Zákon, porušili jste smlouvu s Levim – praví Hospodin zástupů. Proto i já vás uvrhnu do ponížení a potupy přede vším lidem, poněvadž jste nezachovávali mé příkazy. Při udílení rad jste nebyli nestranní.

Nemáme snad všichni jednoho otce? Nestvořil nás jeden Bůh? Proč jsme k sobě věrolomní, a tak znesvěcujeme smlouvu našich otců?

2. čtení – 1 Sol 2,7b–9.13

Bratři!

Počínali jsme si mezi vámi tak něžně, jako když matka hýčká svoje děti; tak jsme po vás toužili, že bychom vám nejraději nejen odevzdali Boží radostnou zvěst, ale dali za vás i vlastní život. Tak velice jsme si vás oblíbili.

Přece si ještě vzpomínáte, bratři, na naši vyčerpávající námahu: ve dne v noci jsme pracovali, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž, když jsme vám hlásali Boží evangelium.

A proto i my bez ustání děkujeme Bohu za to, že když jste nás uslyšeli kázat Boží slovo, vzali jste ho ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží – vždyť jím skutečně je. A protože věříte, ukazují se na vás i jeho účinky.

Evangelium – Mt 23,1–12

Ježíš mluvil k zástupům i ke svým učedníkům:

„Na Mojžíšův stolec zasedli učitelé Zákona a farizeové. Dělejte a zachovávejte všechno, co vám říkají, ale podle jejich skutků nejednejte, neboť mluví, ale nejednají. Svazují těžká a neúnosná břemena a vkládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem. Všechny své skutky dělají jen proto, aby se ukázali před lidmi. Dávají si zhotovovat zvlášť široké modlitební řemínky a zvlášť velké štrápcy na šatech, mají rádi čestná místa na hostinách (Pokračování na straně č. 5)

Myšlenka na neděli

POKRYTCI

Zamyšlení nad úryvkem Mt 23,1–12

Podle jejich skutků nejednejte

Za Ježíšem chodí vytrvale zákoníci a farizeové, aby jej pokoušeli. Propast mezi nimi a Mistrem je stále zřejmější. Jeho posluchači a učedníci, kteří až dosud chovali své představené v úctě, jsou stále více na rozpacích. Situace se povážlivě vyhrocuje, a tak uzrál čas, aby Ježíš odhalil pravou tvář svých protivníků.

Přijímej jeho dnešní slova jako upozornění, že tě nemá zaskočit, jestliže se setkáš s nehodnými hlasateli Božího slova. Stejně jako tehdy zákoníci na stolci Mojžíšově mohou se i hlasatelé evangelia zpronevěřit svému poslání. Bude tomu tak, kdykoliv zapomenou, že jsou služebníky Božího slova, a začnou zneužívat svého úřadu, aby si zajistili výhodné postavení, pohodlí, lidskou přízeň a pocty. Ježíš má pro ně rozlišovací znamení: nežijí podle slov, která hlásají. Měli být nástrojem Božích tajemství, ale oni zaměňují Boží tajemství za svůj nástroj. Stejně jako tehdy, i dnes ti, kteří sešli s cesty, jsou příčinou, že mnozí nedbají o Zákon⁽¹⁾.

Při povrchním srovnání se možná zdá, že situace je dnes zcela opačná. Dnešní farizeové nenosí okázalé řázně. Místo vymýšlení nesnesitelných břemen vydávají naopak za nesnesitelné i to, co je zakotveno v Božím zákoně. Ale i přes tento rozdíl podstata je a zůstává stejná. I dnešní farizeové by se rádi těšili všeobecné úctě, ale protože dnešní doba je opačného zaměření, chtějí raději co nejvíce splynout s tímto světem. Slibují si, že když se světu zavděčí, získají si dobré postavení. Manipulují s Božím slovem se stejnou svévolí jako kdysi zákoníci, když naopak rozměňují to, co stanovil Pán. Vyvýšili se nad Hospodinovo slovo a dovolili si vykládat je podle svého, aby mohli vyhovět svým choutkám. Chtějí platit za uznávané autority, a proto se domnívají, že není třeba dbát na varovný hlas proroků. Rádi se často vystavují na odív a nic jim nevadí, jestliže při tom hážou perly vepřům⁽²⁾.

Jak se zachovat, když se setkáš s takovými učiteli? Neodmítej Ježíšovo evange-

lium proto, že se jím neřídí někteří jeho hlasatelé, ale varuj se následovat jejich příklad. Evangelium nepadá tím, že tak smutně selhalo jejich osobní svědectví. Směrodatným zůstává Ježíšovo slovo, Ježíšův osobní příklad a to, co o něm svědčí jeho Otec: *Toho poslouvejte*⁽³⁾.

Rozlišovacím znamením dobrého pastýře je pokora a láska. Vyhledávej především pokorné služebníky evangelia, kteří nehledají sebe, ale Boha, nehlasají sebe, ale jeho slovo. Ani kdybys nenacházel, nepropadej beznaději a měj důvěru v Ježíše. V rozhodující čas se Pán postará o své stádo a oddělí je od těch, nad kterými jej poslušnost k Otci a láska k vykoupeným ovcím nutí vyslovit několikanásobně *Běda!*⁽⁴⁾ Spíše dej svému smutku průchod ve vroucí modlitbě za ty, kteří jsou původci pohoršení.

Ale varovná Ježíšova slova se mohou týkat i tebe, má duše. Nikdo není ušetřen pokušením domýšlivosti a pokrytectví. I ty si možná zakládáš na tom, jakého stupně dokonalosti jsi už dosáhla, a používáš k tomu jako měřítko vnější náboženské znaky a obyčeje, množství formálních pobožností a praktik. I tobě se může stát, že posuzuješ druhé podle sebe a podceňuješ všechno, co je jiné než to tvoje. Je tvým učitelem skutečně Ježíš, anebo tvá vlastní tížádnost, která tě staví do povýšené role učitele a mistra? Předlož Ježíši své srdce a zeptej se, zda nežiješ v sebeklamu a nemiluješ více sebe a své vlastní představy a zbožné návyky a nápady než Jeho samého. Pros jej, aby tě ponížil dříve, než se sama začneš slepě povyšovat. Pros jej o to nejen dnes, ale každý den, pros jej, abys nikdy neplýtvala úsilím, časem, modlitbami, posty nebo zbožným putováním tím, že by nebyly pokomou službou Jemu a bližním, ale spíše jen samolibým kadidlem na tvůj vlastní oltář. Pros jej, aby se *tvé srdce nevypínalo, aby se nevyvyšovaly tvé oči, aby ses nehnala za velikými věcmi, pro tebe nedostížnými*⁽⁵⁾. Kdykoliv se tě pak začne zmocňovat závrat' domýšlivosti, obrať se rychle k Ježíšově nejpokornější Matce, aby tě *uklidnila a utišila tvou duši jako dítě na matčině klíně*⁽⁶⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 1. čtení Mal 2,8

⁽²⁾ Mt 7,6;

⁽³⁾ Mt 17,5;

⁽⁴⁾ viz Mt 23,13n;

⁽⁵⁾ viz resp. žalm 131;

⁽⁶⁾ tamtéž

Blahoslavení, kteří umírají ve spojení s Pánem

Mnozí z nás se nedokážou dívat na smrt z hlediska víry. Máme ze smrti strach. Je to strach vrozený. Bůh nám však dává sílu přemoci tento strach, když žijeme v milosti posvěcující a uvědomujeme si, že smrt je pro člověka smířeného s Bohem jen přechodem k dalšímu životu – životu věčnému. Přirozený strach ze smrti nám často nedovoluje ani o smrti přemýšlet, brání nám mluvit o smrti s těmi, kteří se na ni chystají. Takto zůstává často mnoho nevyovězeného. Jsou to někdy věci důležité, které mohou rozhodnout o věčném životě anebo věčném zavržení. 3. října jsme si připomněli čtvrté výročí smrti horlivého rytíře Neposkvrněné Clemense Maria Märze. S laskavým svolením Clemensovy manželky zveřejňujeme část jejího dopisu, ve kterém popisuje Clemensovy poslední chvíle v jeho pozemském životě. Doufáme, že tento dopis pomůže mnohým překonat přirozený strach ze smrti.

...Počátkem července si začal Clemens stěžovat na silné píchání na plicích. 9. července byl odeslán na kliniku Roberta Kocha s předběžnou diagnózou „zánět pohrudnice“. Pro naši rodinu začal již v té době nový životní rytmus, který trval po celé týdny až do jeho smrti a nyní nám poněkud schází. Denně kolem 16.30 jsem jezdila s dcerou Reginou do nemocnice a zůstávala jsem tam většinou do 19.00. Často přicházeli s námi naši synové Jan a Christian. Skoro každý víkend jsme brali Clemense domů. Třikrát byl u nás téměř po celý týden. Každodenní návštěvy v nemocnici a dny, během nichž mohl být Clemens u nás doma, se staly během doby stálými body našeho i jeho života.

Již na základě prvních vyšetření jsme se mohli domnívat, že se jedná o mnohem těžší nález, než jsme očekávali. 20. července vyšetřování skončilo. Nynější diagnóza zněla: „Rakovina – mnohočetné tumory pohrudnice postihující i játra“.

Při takovém nálezu byla operace nemožná. Lékaři se mohli jen pokusit přibrzdit celý proces pomocí chemoterapie. Již tehdy jsme všichni věděli, že přicházejí chvíle, jejichž režie nespočívala v našich rukou.

Dne 25. července jsme slavili 48. Clemensovy narozeniny.

Za dva dny byla zahájena chemoterapie. Dne 8. srpna slavil Clemensův bratr Klaus Peter spolu s námi a dětmi bohoslužby u příležitosti 22. výročí naší svatby. V souvislosti s tím udělil Clemensovi svátost nemocných. Chemoterapie sice relativně Clemense posílila, avšak nemohla již zastavit chorobný proces. Nová vyšetření v polovině září ukázala, že se mezitím vytvořily metastázy na plicích a na ledvinách. Lékaři přerušili chemoterapii a pokusili se pomocí transfuzí krve a infuzí stabilizovat jeho celkový zdravotní stav.

3. října byla znovu sobota. Dopravili jsme Clemense na víkend domů. Až do 14.30 probíhal tento den zdánlivě jako všechny ostatní. Avšak Clemens byl trochu neklidnější než obvykle. Stále hovořil o smrti. Již ráno, když jsme přišli k nám domů, projevil radost, že je doma, protože zde chtěl umřít. Když si dopoledne trochu odpočinul, domníval se, že by si neměl dovolit pořádně spát, neboť měl starost o to, že se už neprobudí. Odpoledne dostal horečku, pak se objevila dušnost. Sám prosil, abychom ho zavezli do nemocnice, kde by se mu snad mohlo poněkud ulevit. Požádala jsem o převoz nemocného a jelí jsme do nemocnice, kde se lékaři snažili stabilizovat jeho zdravotní stav pomocí kyslíku a injekcí. Kolem 17.30 přijeli do nemocnice Christian s Reginou.

Clemens měl z této návštěvy velkou radost. Ptal se Christiana, jak dopadl tenisový turnaj, jehož se zúčastnil odpoledne, a zajímal se o všechno. Když se s dětmi rozloučil, kynul jim tak dlouho, dokud se dveře nezavřely. Zůstala jsem u Clemense a chtěla jsem tuto noc strávit v nemocnici. Clemens byl hodně rozrušen, stále spal a jen občas bděl.

Kolem 21.00 se probudil a řekl mi: „Již to končí.“

Nejprve jsem tomu nechtěla věřit a zeptala jsem se:

„Cítíš to?“

On řekl: „Ano.“

Ptala jsem se: „Máme se tedy modlit?“

Přítakal.

A tak jsme se modlili „Otče náš“, „Zdravas Maria“ a „Maria pomoz, přišel čas“.

Vyslovoval se mnou všechno klidně a důrazně normálním hlasem. Po modlitbě mě pověřil, abych od něj všechny pozdravila.

Pak řekl: „Odpusťte mi všechno. Bolí mě, že vás tak všechny ponechávám. Teď musíte dát do pořádku mé věci. Vlastně všechno jsem chtěl ještě uspořádat.“ Podíval se na hodiny.

„Dnes je 3. října. Tento den bude od této chvíle naším dnem. Den, který nás bude mocně navzájem spojovat.“ Rozloučil se se mnou: „Mám tě velmi rád, moje dobrá. Bolí mě,

že budeš muset znovu dělat všechno sama.“

Řekla jsem mu: „Když budeš u Pána Boha a já tě zavolám, tak mi pomáhej a stůj při mně.“

Pak znovu hovořil: „Víš, já se těším. Těším se na to, co mě očekává. S napětím čekám na setkání s otcem Kolbem.“

Na to jsem mu řekla: „Určitě už na tebe čeká a pomůže ti.“

Pak řekl téměř s údivem: „Nikdy bych nepomyslel, že umírání je tak jednoduché. Je to jako...“ Nemohl najít patřičné slovo a s veselostí ho hledal.

Pokoušela jsem se mu pomoci: „Jako křest?“

„Ne. Mnohem jednodušší!“

„Jako mše?“

„Ale ne. Ještě jednodušší.“

„Jako před operací? Jako narkóza?“ –

„Ano, teď to máme. Je to jako narkóza!“

Pak znovu začal: „Ale neuložte mě na rückmarsdorfském hřbitově, kde bych byl sám. Chci být přece úplně blízko vás.“

„Ano, přijdeš tam, kde také my budeme.“

Pak poprosil: „Drž mě pevně!“

Držela jsem ho pevně a položila jsem svou tvář na jeho. Pak mě rukou odsunul a řekl: „Tak ne. Chci tě přece vidět, dokud to ještě mohu.“

Řekla jsem mu: „Nenamáhej se tak. Budu se dále modlit a ty můžeš klidně zesnout a jít k Bohu.“

Tak jsem se modlila za umírající a sv. růženec. Určitou dobu hleděl ještě na mne, pak zavřel oči a usnul. Jeho dech byl povrchnější. Asi po osmi minutách zemřel klidně bez jakéhokoliv smrtelného zápasu.

Chystala jsem se odjet domů autem. Zdravotní sestry mě nechťely pustit, protože si myslely, že nejsem schopna sama řídit auto ve svém zoufalství. Ale já jsem nebyla zoufalá, nýbrž neustále plná míru, který vychá-

zel z toho umírání. Měla jsem před očima jeho tvář, která právě v těchto posledních minutách vyzařovala tolik vnitřního klidu, a dokonce i veselého pokoje, že jsem přes všechny smutky byla klidná a domů jsem dojela spolehlivě.

Chápete, že tuto vzpomínku cítíme jako velký dar, a proto jsem se chtěla o ni s vámi podělit. Současně jsem vám chtěla srdečně poděkovat – a to činím také Clemensovým jménem – za vaši pomoc, soustrast a za podporu v době choroby a po ní. Nikdy jsme nebyli osamoceni se svými obavami a těžkostmi. †

Vaše Eva Maria März
(převzato z IMMACULATY č. 9/93)

Svátek Svatého otce na Strahově

Jako každoročně i letos pozval apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa ve výroční den intronizace Jana Pavla II. do strahovské baziliky český biskupský sbor, představitel bratrských křesťanských církví, představené řádů, zástupce vlády a diplomatického sboru, aby při slavnostní bohoslužbě spolu s přítomnými poděkoval Bohu za veliký dar, který dal církvi a světu v osobnosti Jana Pavla II.

Zástupce Svatého stolce v naší zemi uvítal každého z účastníků této slavnosti osobně u vchodu do baziliky. V homilii připomněl otec biskup František Lobkowicz na základě jednotlivých dokumentů, které vydal za svého osmnáctiletého pontifikátu Jan Pavel II., význam jeho osobnosti pro celý svět a upozornil, že je třeba při-

jmout a respektovat i to, co hlásá velký současný papež v oblasti ochrany života a mravů v dnešním světě.

Poukázal na to, že hlásat neúnavně a neohroženě tyto pravdy vhod i nevhod je nejvlastnější povinností nástupce apoštola Petra. K slavnostní atmosféře ve zcela zaplněné bazilice významně přispěl

chrámový sbor a orchestr provedením Korunovační mše W. A. Mozarta. Závěrečné slovo arcibiskupa G. Copsy uvádíme na straně č. 2.

Apoštolský nuncius pak uspořádal pro všechny pozvané recepci v překrásných prostorách knihovny strahovského kláštera. †

-IŠ-

Lež má krátké nohy...

Redakce brněnského náboženského vysílání České televize požádala pana Makovičku o jeho názor, zda evropská kultura stojí na křesťanských základech. Pan Makovička se zřejmě rozhovořil hodně přes časový limit a na širší a jiné téma, jak vysvítá z toho, co mu podle jeho článku v LN bylo v Křesťanském magazínu škrtnuto. A on se nad tím „cenzorským“ zásahem rozčiluje. Protože spolupracuje s ČT dlouhodobě, měl by vědět (a jistě to ví), kde nehledat viníka: že ČT je veřejnoprávní instituce, která nepodléhá církvi (mohl se o tom přesvědčit např. u známého vysílání pořadu o chystaném svatořečení Jana Sarkandra, kdy ČT vysílala názory odlišné od oficiálního církevního názoru a církev jí v tom nemohla zabránit); měl si to tedy „vyříkat“ s TV Bmo. Jenže v Lidových novinách (ze 14. 10. 1996) se pod titulkem „Modlitba za naše cenzory“ naplno obořil na církev:

„Mám lidské pochopení i pro eventuální strach pánů cenzorů. Z nadřazených církevních autorit, z ultrakonzervativců v církvi, z obercenzorů, z jejich metod potírání odpadlíků? Nevím... atd.

Vážená církvi, nic nebude platná spolupráce s rychlovašenými agenturami pro public relations, aby se vylepšila image kléru a věřících v očích tradičně skeptického českého národa. Tohle žádný

„dricom“ ani „imagemaker“ nespraví. Neschopnost tolerovat odlišný názor, a to zejména uvnitř církve, spolehlivě zničí jakýkoliv zárodek klíčící důvěry, byť by ho agentury zalívaly sebevíc!

Já nemohu nic, a tak se tedy modlím. I za své brněnské cenzory. Bože, nedovol, aby podobné praktiky opět provozovala tvá církev ve velkém. A od cenzorů ochraňuj ji i nás, ó Pane.“

Ověřil jsem si na brněnském biskupském úřadě, že nikdo z církevních činitelů do onoho vysílání Křesťanského magazínu vůbec nezasáhl (ani také nemohl), čili že celý ten psychologicky dobře aranžovaný útok na katolickou církev je nehorázná lež a pomluva, na jakou by si snad netroufalo ani Rudé právo v době největšího boje proti církvi.

Pan Makovička naplnil podle našeho názoru svou vymyšlenou historií o zásahu církevní cenzury mj. skutkovou podstatu trestného činu pomluvy. Má to jen jednu světlou stránku: napovídá, komu a čemu LN slouží.

Do naší redakce přišel starší pán, kulturní pracovník, s velkým rozhořčením na zmíněný článek. Odběratelem Lidových novin se totiž stal nedobrovolně – jako tisíce jiných odběratelů deníku Lidová demokracie, kdysi křesťanský orientovaného: podnikatel Schlee jej odkoupil od ČSL, po krátké době však LD zastavil a předal všechny abonenty Lidovým novinám. Náš host konstatoval, že se v LN často objevují články církvi nepřátelské („proslavil se“ tím zvláště člen redakční rady Václav Bělohorský) anebo matoucí a pohoršení budící, např. pana Odilo Štampacha a spol. Uznává sice, že existuje svoboda tisku, ale domnívá se, že „sunt certi denique fines“ (jsou určité meze): např. novinářské etice (a zákonům) jistě odporuje lež a pomluva.

Ten vůči církvi „tradičně skeptický český národ“ nebyl skeptický svou přirozenou povahou, ale byl k tomu vychovávan, zvláště v 19. a 20. stol. Naposledy mistrně vedenou protináboženskou taktikou ateistického komunismu a nyní...? †

-jv-

Liturgická čtení – pokračování ze str. 3

a přední sedadla v synagógách, mají rádi pozdravy na ulicích a když jim lidé říkají ‚Mistře‘.

Vy však si nedávejte říkat ‚mistr‘, jenom jeden je váš Mistr, a vy všichni jste bratři. A nikomu na zemi nedávejte jméno ‚otec‘, jenom jeden je váš Otec, a ten je v nebi. Ani si nedávejte říkat ‚učitel‘, jenom jeden je váš Učitel – Kristus.

Kdo je mezi vámi největší, ať je vaším služebníkem. Kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Z dopisu čtenáře...

Ve sdělovacích prostředcích, a to i v katolickém tisku se píše o problémech na pražské Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy, aniž lze z publikovaných informací zjistit podstatu celého problému. V podstatě se stalo následující:

Odborný asistent ThDr. Odilo Štampach měl podle stávajícího vysokoškolského zákona pracovní smlouvu na dobu určitou, která vypršela 30. června 1996 a nebyla dále prodloužena. ThDr. Odilo Štampach, který se před rozhodujícím datem habilitoval jako docent na jiné fakultě, se cítí dotčen tím, že mu nebylo předem oznámeno, že pracovní smlouva nebude prodloužena. Pracovní smlouva na dobu určitou obecně končí uplynutím doby, na kterou byla sjednána, přičemž je zvykem, že iniciativu k jejímu prodloužení vyvíjí ta strana, která má na prodloužení zájem. Pokud žádná ze stran nevyvine iniciativu k prodloužení smlouvy, lze důvodně předpokládat, že obě strany předpokládají její ukončení a souhlasí s ním. V daném případě navíc nemohla být pracovní smlouva prodloužena vzhledem k tomu, že s ThDr. Odilo

Štampachem by jako s docentem musela být uzavřena zcela nová smlouva na základě výsledku konkursního řízení.

Doc. ThDr. Odilo Štampach dne 21. září. 1996 v 9.15 hod. ve vysílání Českého rozhlasu (na Radiožumálu) obvinil děkana teologické fakulty prof. ThDr. Václava Wolfa z toho, že byl do své funkce dosazen komunisty, obklopil se spolupracovníky StB a vede fakultu v komunistickém duchu. Nepřímo tak došlo i k veřejnému útoku na ordináře, především pražského arcibiskupa a metropolitu PhDr. Miloslava kardinála Vlka, jakožto osobu za fakultu zodpovědnou, a všechny biskupy pražské metropole, protože fakulta vychovává teology pro všechny diecéze v Čechách, tj. pro území pražské metropole.

K obviněním se později ve veřejných sdělovacích prostředcích připojil další, v roce 1993 z pražské teologické fakulty propuštěný pedagog, doc. PhDr. ThLic. Tomáš Halík. Důvody jeho propuštění jsou zainteresovaným známé a postih lze vzhledem ke skutkové podstatě považovat za minimální.

Výroky doc. ThDr. Odilo Štampacha a doc. PhDr. ThLic. Tomáše Halíka byly podnětem k tomu, že dne 3. října 1996 byli v televizním zpravodajském pořadu „Události“ obviněni dva členové pedagogického sboru Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, prof. ThDr. Jan Matějka a proděkan ThDr. Stanislav Prokop (i když byly uvedeny funkce, nikoli jména) ze spolupráce s StB.

Příslušnými orgány k řešení situace, pokud se některá strana cítí ukončením pracovního poměru, sjednaného na dobu určitou, poškozena, jsou nadřízené orgány, případně soud, nikoli však veřejné sdělovací prostředky.

Kampaň, vedená ve sdělovacích prostředcích, vyvolává dojem, že nejde o pracovní smlouvu doc. ThDr. Odilo Štampacha, ale že jsou sledovány jiné cíle. Trochu je pravděpodobně poodhaluje Oto Mádr v Lidových novinách z 5. října 1996 v článku „O konfidenty příliš nejde“ s podtitulem „Pražská teologická fakulta se stala myšlenkovým ghetem“, kde je děkan fakulty obviněn z toho, že na ní udržoval „výrazně konzervativní atmosféru“.

Domnívám se, že hlavním důvodem útoku na pražskou katolickou teologickou fakultu, je skutečnost, že je zde přednášena katolická věrouka a morálka a nepřipouští se přednášení spekulativních názorů. „Teologové“ typu Drewermana či Künga by na této fakultě přednášet nemohli, byli by velice rychle propuštěni.

Prof. ThDr. Václav Wolf přednáší „pokoncilní“ dogmatiku v autentickém výkladu papežských encyklik a výnosů Kongregace pro čistotu víry, prof. ThDr. Matějka trvá na „pokoncilní“ liturgii, jak je schválena papežskými dokumenty, a odmítá liturgické experimenty a libovolné úpravy.

Kauza pražské katolické teologické fakulty nenáleží do veřejných sdělovacích prostředků. Pracovní právní spor doc. ThDr. Odilo Štampacha měl být řešen instančním postupem, námítky proti způsobu vedení fakulty či náplni výuky měly být řešeny příslušnými církevními orgány, tedy biskupy, kteří za fakultu zodpovídají, a římskou Kongregací pro výchovu a vzdělání.

J. P., Praha

Svátek Svatého otce – pokračování ze str. 2

v Africe z šesti tisíc na sedmáct tisíc; v Jižní Americe z devíti tisíc na sedmáct tisíc; v jihovýchodní Asii z jedenácti tisíc na dvacet čtyři tisíce; v Evropě z dvaceti tří tisíc na dvacet devět tisíc. A mladí? Tísni se kolem papeže v každé zemi, a hlavně v době Mezinárodních dnů mládeže, s radostí ze života a s opravdovými závazky modlitby a činnosti, které nás udivují. Viděli jsme to zcela dobře také zde, minulý rok, na Svatém Kopečku.

2) Ale zaplatil a platí tuto úrodu utrpením. Právě nedávno byl operován. Utrpěl atentátem, který se stal a mohl být smrtelný: Fatimská Panna odvrátila zlověstnou kulku. Jeho zdraví je bez pochyby dobré, ale projevují se příznaky stáří: a zatím nepouští od plnění svých těžkých úkolů, jako kdyby se nic nedělo. Ano, Pán mu dává neslýchané úspěchy za přetěžkou cenu: kříž. Je to logika evangelia: „Kdo chce jít se mnou... vezmi svůj kříž a následuj mne“ (Mk 8,34). Svatý otec žije také toto

evangelium utrpení. Přijímá klidně své zkoušky. A následuje ukřižovaného Ježíše s celou svou velikostí. Před Dnem mládeže v Denveru řekl: „Připravuji se tam meditací, modlitbou a pokáním.“ (28. 5. 1993). Zde je tajemství jeho síly a jeho odvahy. V kříži.

3) Konečně, za několik dnů, oslaví papež Jan Pavel Druhý své padesáté výročí kněžství. Dnes večer, při této mši svaté, naše přítomnost vyjádřila také přání nás všech k tomuto jubileu. A já mu v příštích dnech napíši jménem vás všech.

Excelence, dámy a pánové, moji přátelé.

Opakuji vám slova svých díky a připomínám vám, ale za jisté to není třeba, že v dubnu příštího roku bude Svatý otec znovu mezi námi, a to již po třetí. Tedy, dnešní svátek má konečně význam pro naši přípravu na tuto historickou událost. Už tímto zde si s vámi sjednám setkání. Ať si Praha udělá čest! Ať mu ukáže svou lásku, svou věrnost. Jako jste to učinili dnes večer vy. Srdečné díky.

*S. E. Mons. Giovanni Coppa
Nunzio Apostolico Praga*

Setkání s bezprávím v dnešní době

(Sir 34,21–27)

V jakém kontextu můžeme číst úryvek ze Sirachovce dnes? Na jaké bezpráví myslíme, když slyšíme, že chudákům je zadržováno živobytí, dělníkům se nevyplácí mzda anebo je řeč o nespravedlivě nabytém majetku?

Máme před očima obraz lidí, kteří se moří na slunci oděni do cárů, Indiány, kteří jsou vyháněni ze svých obydlí společnostmi, které chtějí stavět dálnice či doly, nebo majiteli farem s hovězími dobytky; máme před očima děti, které celý den pracují na stavech, kde vyrábějí levné koberce pro obchodní stánky, obrazy mladých lidí, kteří z čisté nouze se prodávají jako erotické zboží evropským a severoamerickým turistům. Známe ty obrazy z televize a časopisů. Leží někde v koutě našeho vědomí připravené k ututlání v zapomenutí. Ale necháváme je tam přinejmenším odpočívat; protože kdybychom je měli stále před očima, co jiného by vyvolaly, než trochu nevole: jistě, to není správné, ale člověk je tak strašně bezmocný proti tolikerému bezpráví.

Nespravedlivé struktury

Ve skutečnosti jsou tyto nespravedlnosti dnešních dnů velmi komplikované. Spravedlnost a nespravedlnost není pro nás Evropany ani tak záležitostí našeho vlastního chování jako spíše záležitostí struktur, ve kterých žijeme.

Např. světový obchod: rolník, který pěstuje na jihu kakao, obdrží asi 4–5 % té ceny, kterou my zaplatíme za tabulku čokolády. Za banány obdrží asi 2–5 % konečné prodejní ceny. Pěstitel čaje dostane 3 % ceny čaje, kterou platíme my (R. H. Strahm, Proč jsou tak chudí, Wupertal 1990, str. 129).

A zahraniční dluhy: v r. 1986 dlužily země Latinské Ameriky

hospodářským organizacím, bankám a vládám nejbohatších států světa celkem 386 miliard US dolarů. Již od narození dluží každý Jihoameričan 1000 dolarů. V Peru by musel celý národ od kojenců až po starce celý rok pracovat bez mzdy jenom proto, aby splatili dluh. U práce schopného obyvatelstva by musel každý peruánský dělník a úředník pracovat zadarmo 48 měsíců, aby se zaplatily dluhy. (Mezi zoufalstvím a nadějí: Víra v Lat. Americe, Lipsko 1992, 132).

Dalšími nástroji utlačování jsou kartelové dohody mezi nadnárodními koncerny (elektro, umělá hnojiva, trubky, cement atd.). Tímto způsobem je přiveden v rozvojových zemích domácí průmysl k bankrotu, aby nenarušoval konkurenci. Nadnárodním koncernům musí pak tyto země platit mnohem vyšší ceny, než by tomu bylo při volné konkurenci.

Dominos de Santo Tomas napsal před 400 lety: „Není to stříbro, co Španělé posílají domů, nýbrž pot a krev domorodců.“ Jak je to s produkty, které dovážíme z jižních zemí, s kakaem, kávou a tropickými vzácnými dřevinami?

Není to snadné nechat na sebe působit Sirachovcův text. Přivádí nás ke zpytování svědomí: na čí straně stojím? Na straně upírů, nebo na straně chudých? Jistě může teď někdo říct: „Co to pomůže? Velké koncerny se nestarají o moje mínění, když vykořisťují amazonské pralesy. Kdo se mě ptá, když se jedná o záležitosti světového obchodu?“ Takovými a podob-

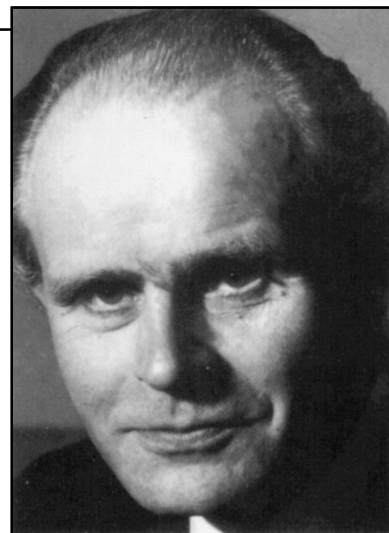
nými otázkami se snažíme zbavit odpovědnosti. Ale to nejde. Amazonský biskup Kräutler říká: „Chodit mlčky anebo se shovívavostí kolem nespravedlivých a smrt přinášejících systémů znamená žehnat jejich zbráním.“

Něco pro chudé

Přirozeně, zdá se nám, že naše možnosti jsou vzhledem k obrovskému bezpráví mizivé. Ale bylo tomu za časů Las Casas jinak? Mnoho jeho nápadů a projektů ztroskotalo na odporu mocných. Ale on se tím nenechal odradit, protože věděl, na čí straně stojí.

Pro jednoho každého z nás i pro celou církev je tu jedna neodbytná otázka: Jsem já, jsme my připraveni dělat něco především pro chudé? Jenom zcela jasné ANO na tuto otázku může celý náš náboženský život uchránit před tím, aby se na nás nevztahoval citovaný Sirachův text. Jak můžeme žít pro chudé, aby to nebyla jen slovní proklamace?

Kdo chce být k druhému spravedlivý, musí se o něho především zajímat. Konkvista doři se nezajímali o člověka, ale o jeho zlato a o jeho pracovní sílu. Kdo kácí obrovské pralesy v povodí Amazonky, nezajímá se zřejmě o Indiány, jejichž životní prostor je tím likvidován. Ale ani návštěva nějakého etnologa nebo novináře, jaké zaregistrovali Indiáni, nemusí ještě být znamením zájmu o ně samé. Spíš je tu zájem o zpracování doktorské práce nebo o nějakou senzační historii. Skutečný zájem se může osvědčit četbou serióz-

Franz Kamphaus se narodil v roce 1932. Od roku 1982 je biskupem v diecézi Limburg.

ních článků a pozorným pohledem na ilustrace. Kdo se zajímá o život chudáků, slyší jejich křik po životě, aniž by musel podniknout dalekou cestu.

A je tu možnost odpovědět správně na toto volání. Různá mírová a ekologická hnutí už dokázala, že je možno leccos dosáhnout, když se spojí lidé společných zájmů. Naše dobrá vůle nám nemůže vnukat myšlenku, že my sami změníme svět. Potřebujeme k tomu i Boží pomoc. Nemůžeme se přeceňovat a upadat třeba do dobře míněného, ale nebezpečného paternalismu vůči chudým. I pro chudé jsme bratry a sestrami s jedním společným Otcem. Lidé pod komunistickým režimem byli vystaveni tisíckrát a milionkrát se opakujícímu bezpráví. Kdo se proti tomu postavil? Jen jednotlivci. Ostatní byli schovaní. Nestavíme se i z celosvětového pohledu do role obětí, které jsou tak opředeny, že se nemohou vysvobodit? Dokud budeme mlčky přijímat tuto roli obětí, pokud možno v nerušeném klidu se slušným vlastním příjmem, není ta role právě nepříjemná, nýbrž docela pohodlná. Nepohodlné a nepříjemné je však rčení: Bližního zabijí, kdo mu odnímá obživu.

Úmysl všeobecný:

AŽ SI UČITELÉ VE ŠKOLÁCH A VŠICHNI PRACOVNÍCI VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH UVĚDOMÍ NUTNOST VÝCHOVY K BRATRSTVÍ A VŠEOBECNÉ SOLIDARITĚ.

V prosinci 1994 uspořádala nadace Freidrich-Naumann na Maltě seminář o sdělovacích prostředcích. Jezuita Josef Galdes připravil pro Apoštolát modlitby zajímavý souhrn. Klade si v něm otázky, jaký vliv mají sdělovací prostředky na sociální citění, zda jsou svědectvím naší epochy anebo v ní hrají aktivní roli, co soudí žurnalisté sami o sobě, když čteme to, co píší, a co se od nich očekává? A nakonec si klade otázku, jakým způsobem by bylo možné žurnalisty ovlivnit, aby vychovávali lidi k bratrství a všeobecné solidaritě.

„Žádný mír bez Ježíše“. „Kdo zná Ježíše, ví, co je to pokoj“. Hesla, která zcela zaujmou představivost každého, kdo je čte. Mně samotnému se to přihodilo, když jsem v trajektu, který mi převážel auto, pil v kavárně čaj. Řekl jsem si: jaké provokující poselství pro věřícího i nevěřícího! Tato pravda veřejně vyslovená přitahuje všeobecnou pozornost. Je to výzva vyžadující odpověď.

Hle, co dokáží sdělovací prostředky. Vrhnu slogan – ať je to heslo, zpráva, námět z televize – a každý pod jeho vlivem nějak reaguje. Jakmile se zpráva takto rozšíří, navazuje automaticky spojení, komunikaci. Sdílení tedy vytváří spojení. Žijeme ve věku, kdy sdělovací prostředky jsou nejmocnějším nástrojem spojujícím lidi i přes hranice států. Proto je z křesťanského hlediska nutná jejich evangelizace. Nemůžeme se nechat kamkoli vláčet jako bezduché masy.

Není proto divu, že Sv. otec nás tento měsíc vybízí, abychom se vážně angažovali v evangelizaci těchto bojových

bašt. Jedná se o to připomenout jim jejich úkol „vychovávat k bratrství“, tj. povzbuzovat je, aby se všichni lidé dívali na sebe jako na bratry a aby je také vedly ke „všeobecné solidaritě“. To dále znamená vést lidi tak, aby se všichni mohli radovat z nezcizitelných práv lidské osoby, a to ve všech oblastech života, a aby byly odstraněny všechny formy diskriminace, ať rasové, náboženské či národnostní.

Proč se zdůrazňuje tato povinnost evangelizace masmédií? Prostě proto, že tyto prostředky se nacházejí v ruce seklarizovaného světa a jsou tribunou, kde se vykládají konfliktní názory na život a jednání. Často jsou nástrojem politické moci, obchodu, peněz a senzací. Jakkoliv je to smutné, staly se tyto prostředky nekontrolovatelné pokud jde o etické a mravní hodnoty. Člověk je pokoušen upadnout do pesimismu, když uvažuje nad tím, co média předkládají nekritické a nemyslicí veřejnosti. Jsme vybiženi šířit bratrství, bohužel, často vidíme, že je vynášena nenávisť, nevěra, násilí, že pravda bývá překrucována a senzacím je věnováno nadměrné místo a pozornost.

Pán od nás žádá, abychom hlásali pravdu se střech. Křesťané naší doby se nemohou spokojovat jen s lítostí nad nemorálním pronikáním masmédií do našich rodin, do našeho zaměstnání a zábavy, aniž by to nepociťovali ve svém svědomí jako políček (za který si ještě zaplatí). Prorocká slova papeže Pavla VI. v apoštolské exhortaci Evangelii nuntiandi (Hlásání evangelia) mají každého pobídnout, aby se ujal iniciativy při pokřesťanštění masmédií. „Pro

naše století jsou charakteristické hromadné sdělovací prostředky. Proto jak první, průpravné hlásání evangelia, tak katecheze a další prohlubování víry se bez těchto prostředků nemohou obejít, jak jsme ostatně již zdůraznili.

Postavíme-li je do služeb evangelia, tyto prostředky mohou rozšířit téměř do nekonečna oblast, v níž mohou lidé naslouchat Božimu slovu, a umožní proniknutí radostné zvěsti k milionům lidí. Církev by se cítila vinna před Bohem, kdyby nevyužila těchto tak účinných prostředků, které lidský rozum stále zdokonaluje. Jejich pomocí církev „hlásá se střech“ radostné poselství, jehož je strážkyní. Tyto prostředky se vlastně staly moderní a působivou kazatelnou, protože církev může jejich prostřednictvím mluvit k zástupům.“ (45)

Naštěstí jsou skupiny lidí, kteří se snaží vytrhnout tyto

prostředky ze špatných rukou. Jsou přesvědčeni, že svoboda tisku je nutná, že žurnalisté mají svá práva, ale také své povinnosti: toto dvojí se od sebe nedá odloučit bez tragických následků. Otázka, na kterou dosud není odpovědi, zní: co s přemírou informací? Další problém je, zda masmédia nepřeceňují důležitost zisku a peněz. Jestli se hlavním cílem stane zisk, co s ostatními životními hodnotami? Mají masmédia nabízet lidem, co si oni přejí, a to i tehdy, když to nepotřebují, a mají právo zapřičiňovat takovým způsobem degradaci ostatních hodnot? Nejsme tak na cestě k vytvoření nových sociálních problémů? A nakonec: mají masmédia právo profanovat soukromý život veřejných činitelů?

Mnohé z těchto problémů by byly vyřešeny, kdyby se masmédia řídila zásadou vést lidi k bratrství a všeobecné solidaritě.

Joseph Galdes, SJ, Malta

Úmysl misijní:

AŽ SE MEZI VŠEMI VĚŘÍCÍMI OBNOVÍ A ROZŠÍŘÍ VĚDOMÍ MISIJNÍ PRÁCE.

Nášlapná mina ukrytá na cestě obyčejně zabije toho, kdo na ni stoupne, a někdy zraní i ty, kteří jsou blízko. Před třiceti roky stoupl na takovou minu ve Vietnamu jeden voják, který šel rýžovým polem. Byl tak robustní, že ho mina nezabila, ale „jenom“ ho připravila o pravou nohu, pravou ruku a pravou líc. Po několika měsících, když podstoupil plastickou operaci a rehabilitaci, kde se naučil uživat protéz, se vrátil domů. Jeho přátelé a sousedi se s útrpností na něho dívali a bavili se o tom, jak od nich odešel plný života, jako celý člověk, a vrátil se jako poloviční. Když to zpozoroval, řekl jim: „Ne! Chápete to obráceně. Odešel jsem jako poloviční, a vrátil jsem se jako celý

člověk! Ten den, kdy jsem šlápl na minu, jsem potkal Krista.“

Ten, kdo má víru, má dvojí život: svůj a Boží! Nemá pouze lidskou zkušenost, a lidský život je podřízen životu božskému. Jak řekl Ježíš, kdo svůj život pro mě ztratí, nalezne ho. Křesťané dostávají tento život při křtu. Cena, kterou někdy musí zaplatit za jeho znovunalezení, bývá často značná: ruka, noha. Ale žár tohoto objevu je tak oslepující, že se v něm utrpená ztráta mění v radost nad tím, že člověk má milujícího Otce a je jeho synem. Je to podobné jako u toho havíře, kterému balvan v dolech přerazil páteř. Zbytek života trávil na vozíčku. Když už se blížila smrt, navštívil ho jeho farář. Nemoc-

ný mu řekl: „Až se objevím před Bohem, padnu před ním na kolena a budu mu děkovat za ten balvan, který mi polámal páteř.“ Duchovní se tomu divil, a tu mu nemocný řekl: „Je lépe jít se zlomenou páteří do nebe, než se zdravýma nohama přímo do pekla. A to je můj případ.“

To jsou zkušenosti mezi Bohem a duší, kterým rozumí jen oni dva.

I když se misijní území, která dříve bývala většinou ekonomicky zaostalá, dostanou na úroveň severní polokoule, misijní a misionářské práce neubude, ba spíše se ještě rozmnoží. Kolik je to všude lidí, kteří jsou lidmi jen z poloviny, protože nepotkali Krista. A nejsou si

vůbec vědomi toho, že jejich život – i při hmotném nadbytku – je jen živořením! V našich zemích a světadílech je poměrně stále dost možností setkat se s Kristem prostřednictvím hlasatelů evangelia.

V misijním území je tomu opačně. Tam jsou miliony a miliony mužů, žen, dětí, starců a stařen, kteří o Kristu nikdy neslyšeli ani slovo a nemohou si o něm ani přecíst, protože neznají abecedu a jejich život je jen polovičním životem.

Tato nouze polovičního života je výzvou všem věřícím, aby se alespoň modlili za obnovení a oživení vědomí toho, jak je misionářská práce důležitá.

A. H., SJ

b) kdy se křesťanství zužuje na pouhou etiku a c) kdy se víra v Boha proměňuje ve víru v jakéhosi Stvořitele, který se o náš svět celkem nezajímá (anebo spíše my o něho). Na tato tři nebezpečí poukazuje papež Jan Pavel II. hned na počátku své encykliky *Redemptoris Missio*.

a) Dnes se proti Ježíši Kristu celkem nic nemá. Jen ho obdivují a řadí na čelné místo mezi lidské velikány v morální sféře jako byl Buddha nebo Mohamed. Málokdo se odváží říci, že Ježíš Kristus je jediným Vykupitelem (s velkým „V“) a Prostředníkem (s velkým i malým „p“) mezi Bohem a lidmi. Ježíš totiž sám řekl: „Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“.

b) Zúžení křesťanství na „etiku“. Klade se důraz na křesťanské hodnoty jako mír, spravedlnost a ochrana stvoření čili moderně na ekologii. To teď letí. Ale přítom se pomíjejí jiné křesťanské ctnosti, stejně důležité, ne-li důležitější: chudoba, čistota, poslušnost, respekt k pátému přikázání „Nezabiješ“ (ani počínající, ani končící lidský život). Horší je to, že uznávané etické ctnosti se stále více oddělují od Ježíše Krista. Mnozí uznávají platnost a důležitost křesťanských hodnot, ale nezpovídají se, nechodí ke svátostem. Křesťanství je pro ně pouhou etikou. Ta nemá dlouhého trvání a nedědí se z otce na syna, z matky na dceru. Tedy nemá šanci a v tom je smrtelné nebezpečí pro tuto „katolická“ nebo „křesťanská“ hnutí a skupiny.

c) Teismus. Bůh je oddělován od Krista a člověk od Boha. Kristus založil sice náboženství, ale to může dále fungovat i bez něho. Kristus je jakousi raketou, která uvedla kabinu náboženství na oběžnou dráhu a může se nyní ztratit v prostoru. Vše směřuje k tomu, že všechna náboženství splynou v jedno.

Pane, svět má velkou potřebu velkolepého pokladu, kterým je mládež.

Pomáhej mladým!

Oni chovají nevyčerpatelné bohatství budoucnosti...

Nedej, aby je zkazil snadný život, ani aby těžkosti neuhasiily jejich ducha.

Osvobod' je od největšího nebezpečí: totiž aby si přivykli být starými uvnitř a mladými jen na povrchu.

Don Helder Camara

To jsou současné iluze a krize moderního člověka, kterého je třeba opět přivést k tomu, aby řekl své „ano“ Ježíši Kristu, Božímu Synu, jedinému Spasiteli a Prostředníku mezi Bohem a člověkem. A to bez milosti, která se získává modlitbou, nelze. Kardinál Meisner řekl r. 1994 na 92. německém katolickém dnu v Drážďanech: „Nezapomínejme: jedna mnohem rozšířenější forma ateizmu, než byl komunistický, spočívá v tom, mnoho mluvit o Bohu bez toho, že bychom mluvili k němu. Nepřítomnost modlitby a vyznání jsou zvláštní formy bezbožnosti. Bůh nezemře, když se člověk přestane na něho ptát. Ale člověk přestane být člověkem, když se přestane ptát po Bohu... Všechno mluvení v církvi, které není podloženo modlitbou, se mění v tlachání.“ A také tam řekl: „My jsme zde v Německu, kde je církev na instituce nejbohatší na světě. Ale patříme k nejchudším církvím na duchovní povolání a duchovní hnutí. Instituce zdaleka nezajišťuje Ducha svatého. Naopak, může ho udusit... Církevní spolek, katolická organizace nebo společnost není podle Krista tehdy, když má církví schválené stanovy, nýbrž tehdy, když její členové jsou plni Kristova ducha.“

A ten se získává jen silou – víry a modlitby!

A. H., SJ

Úmysl národní:

AŽ VŠICHNI KŘESŤANÉ POZNAJÍ SÍLU A VÝZNAM MODLITBY PRO DÍLO EVANGELIZACE.

Aby jasně vynikl cíl, kterého chce tento úmysl dosáhnout, je třeba si uvědomit: a) co je to evangelizace, b) koho je třeba evangelizovat a v jakém prostředí.

Co je to evangelizace? Nový katechizmus říká: „Z (tohoto) láskyplného poznání Krista se rodí nezadržitelná touha hlásat „evangelizovat“, přivádět druhé k tomu, aby řekli své „ano“ k víře v Ježíše Krista“. (429)

„Církev byla poslána Bohem k národům světa, aby byla všeobecnou svátostí spásy! Proto se snaží, vedena nejvnitřnějšími požadavky své katolicity a poslušnosti k svému Zakladateli, hlásat evangelium všem lidem“. „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“ (Mt 28, 19–20). (849)

Jeden vlivný kardinál se vyslovil před čtyřmi léty v Římě na biskupském synodu o těch, které je třeba evangelizovat: „V šedesátých letech jsem vycházel z toho, že při naší pastorační činnosti budeme mít co dělat s naprosto světskými, přesvědčenými ateisty bez jakékoliv náboženské motivace. Prakticky všichni z nás zastávali tento názor a byli jsme připraveni na to, že podobný typ člověka budeme potkávat v Evropě i v Americe. Ale v posledních třiceti letech se takový člověk nevynořil. Ovšem, že je i nadále mnoho takových, kteří žijí v bezstarostné lhostejnosti vůči všem formám náboženství. Ale jak Evropana, tak Američana nemůžeme prostě nazvat ateistou nebo agnostikem. Není to katolík, dokonce ani ne křesťan, ale přece má určité „náboženské“ rysy.“

Tito lidé žijí v prostředí a mentalitě, kdy: a) se pochybuje o Ježíši Kristu jako Vykupiteli.

Stvoření k obrazu Božímu

Křesťanská odlišnost

Kdybychom bližního milovali jen proto, že probouzí naše sympatie, že je nám milý, milovali bychom spíše pocíťovanou příjemnost než bližního. Opravdová hodnota člověka je založena na něčem jiném než na jeho kráse, mládí, přitažlivosti, okouzlení a příjemnosti, kterou nám působí. Bližního milujeme opravdu nikoliv smysly a city, ale skrze víru, která vychází z lásky ke společnému Otci: Pod zevnějškem, který je nám třeba i odporný, pod chováním, které nás odpuzuje nebo kterému nerozumíme, pod tím vším je skryt nádherný Boží obraz, který je předmětem Boží lásky a péče.

Zásadní odlišnost křesťanova vztahu k lidem spočívá v tom, že nevyhledává společenství především s těmi, od kterých očekává příjemnost, přínos a užitek, nýbrž že se obrací především k těm, kterým může být sám prospěšný. Místo prvořadého zaměření na vlastní prospěch nastupuje pozornost a vnímavost k potřebám bližního. Podle Božího vzoru vidí svůj zisk v tom, že může posloužit. *Syn Boží nepřišel, aby si nechal sloužit, nýbrž aby sloužil... přišel hledat, co zahynulo.* Nečekal ve své rezidenci v úředních hodinách, až jej někdo vyhledá, nýbrž chodil a prokazoval dobro.

Ale i když nejde přímo o potřebu bližního a výslovně prokazovanou službu, měla by zde být

že odchází s dobrým pocitem a kouskem radosti.

Škola lásky

Toto „Boží umění“ není člověku vrozeno, ale učí se mu od prvních okamžiků své lidské existence. Jeho prvními a odpovědnými učiteli jsou ti, kteří mu dali život a z jejichž láskyplného vztahu, zacházení a příkladu

Neučiníme-li zásadní obrácení, tj. obrácení od egoistické sebestřednosti k aktivní solidarizující otevřenosti vstříc k našim bližním, musíme se obávat, že neprojdeme konečnou prověrkou, která klade důraz především na to, zda jsme se neprovinili hříchem nevšímavosti a nechodili jako slepí a hlouští kolem našeho Pána, který strádal nouzí a opuštěností v našich bratřích a sestřích.

vlastními prožitky a zkušenostmi postupně přejímá a poznává Boží obraz ve svých rodičích i v sobě. Hluboká radost, která vyvěrá z krásných a ušlechtilých vztahů, sama o sobě tíhne k opětování, napodobení a k potřebě zakoušet radost z darované radosti. Může-li se dítě, jehož srdce bylo v láskyplném rodinném prostředí takto zúrodněno, účastnit nejdříve jako svědek a postupně se samo podílet na skutcích křesťanské lásky, které starší a dospělí z jeho okolí prokazují svým bližním, stává se mu toto napodobování Otcovy nekonečné štědrosti, dobroty a laskavosti zdrojem opravdové radosti a takřka životní potřebou. Lidská dobročinnost je nejvýstižnější způsob, jak zviditelnit Boží obraz v člověku, a tím přiblížit světu samého nebeského Otce. *Budte dokonalí, protože váš nebeský Otec je dokonalý.*

Jeho dokonalost vůči nám se projevuje v jeho lásce a péči o člověka. Právě v tomto ohledu můžeme se mu nejvíce podobat, *aby lidé viděli naše dobré skutky a velebili Otce.*

Tak jak umí být dobrá matka vnímavá i k nevysloveným potřebám svého dítěte a je stále připravena posloužit mu, využívá

každé příležitosti, aby mu dala pocíť svou lásku a něhu, tak by se měl křesťan stát pozorný ke svým bližním. Nejde jen o potřeby hmotné. Neméně závažné jsou i potřeby psychické a duchovní. Někdy stačí darovat trochu času, trochu zájmu, trochu pozornosti. Mnohem více potřebují ti druzí, abychom jim alespoň pozorně a se zájmem naslouchali. Řídíme-li se však při tom tím, zda nás to zajímá nebo ne, nemyslíme na bližního, ale na sebe, nesnažíme se obdarovat jeho, ale spíše sebe, své zájmy a sklony. Tíhneme spíše k tomu udělat z druhých své vlastní posluchače, neboť stejně naše myšlenky i naše řeči krouží převážně jenom kolem nás.

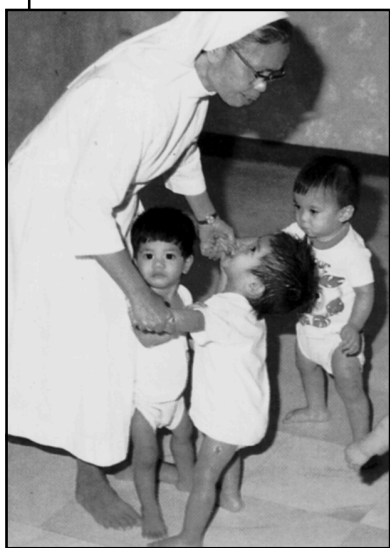
Láska a majetek

Ke svému životu potřebujeme i hmotné statky, které nám dává tento svět a lidská práce. Ačkoliv hmotný svět dal Bůh

k dispozici všem lidem bez rozdílu, rozdělení hmotných statků a možnosti využívat je je velmi nerovnoměrné, a někdy je dokonce příkře nespravedlivé. Právo na osobní vlastnictví neznamená, že mohu výlučně pro sebe vlastnit libovolně velké jmění a nebrat při tom ohled na ty druhé. To, co mám k dispozici, však není určeno jen pro mne. Křesťan by se měl pokládat nikoliv za vlastníka, ale za správce majetku, a přičiňovat se o jeho rozmnožení nikoliv pro sebe, ale pro potřeby všech. Majetek a vlastnictví mohou totiž nebezpečně narušit můj vztah k Bohu, k bližním i k sobě samému. Místo radosti z darované radosti nastupuje radost z nahromaděného majetku. Taková „radost“ neotevírá lidské srdce vstřícně k těm druhým. Naopak ponouká k tomu vlastnit víc než ti druzí, třeba i na jejich úkor a vyvyšovat se nad ně. Majetek dokáže zaujmout celou bytost, soustřeďuje na sebe všechnu pozornost a úsilí, ovládne celé srdce a činí je stále necitlivější. *Kde je tvůj poklad, tam je i tvé srdce.* Čím větší je majetek, tím větší pozornost vyžaduje, svádí k omlouvání rostoucí bezcitnosti, nespravedlnosti i krutosti a spíše než k solidaritě tíhne k despektu vůči těm, kteří majetek nemají. Těžko se pak člověk brání pocíťům závidivosti a dokonce i nevraživosti. Majetek svádí jak k lakotě, tak k rozmařilosti.

Ježíšova výzva – *Jdi, prodej všechno, co máš, a dej chudým!* – neztratila ani po dvou tisících

vždy na hluboké úctě k bližnímu založená pohotovost a připravenost posloužit a vyjít vstříc, obdarovat bližního přinejmenším tím,

let svou platnost a význam. Nejsme-li ochotni k tak radikálnímu a osvobozujícímu kroku, je štědrost, dobročinnost a velkodušnost nezištného darování hmotných statků jednou z hlavních cest, jak si uchovat vnitřní svobodu, láskyschopnost srdce a opravdovou radost Božího dítěte. Čím více se nás zmocňuje zalíbení v hmotných statcích, tím opravdovější by měla být naše rozhodnost nezištně a nekázale prokazovat milosrdenství tak, *aby levíce nevěděla, co dělá pravice.*

Velkodušná dobročinnost, která následuje lásku a štědrost nebeského Otce, přináší mnohem větší a opravdovější radost, než jakou může mít člověk z majetku pro majetek. Ona je ovšem naší přímou křesťanskou povinností. Neuspokojíme se tím, že máme organizovanou charitní službu. Málo tu pomůže pouhý sponzorský dar, který nám sníží daně a dělá nám reklamu. Jde o základní postoj, jde o stav srdce, jde o **zviditelnění Božího obrazu**, který je v nás a který nás zavazuje, abychom i ve svém chování a jednání zobrazovali nebeského Otce. Není nic, čím bychom mohli lépe oslovit současný svět, než tato opravdovost naší křesťanské praxe. To je způsob praktické evangelizace, který je bezpodmínečně závazný pro každého, kdo byl křtem narobován na Ježíšův vinný kmen. Sem by měla ústit svou praxi všechna hnutí, nechtějí-li se stát samoučelnou výlučností. Neučiníme-li to zásadní **obrácení**, tj. obrácení od egoistické sebestřednosti k aktivní solidarizující otevřenosti vstřík k našim bližním, musíme se obávat, že neprojdeme konečnou prověrkou, která klade důraz především na to, zda jsme se neprovinili **hříchem nevyšímavosti** a nechodili jako slepí a hluchí kolem našeho Pána, který strádal nouzí a opuštěností v našich bratrích a sestřích. *-ire-*

Dopis nemocným

listopad 1996

Drazí nemocní,

s zase tu máme ten „krásně smutný“ listopad, který začínáme oslavou všech svatých, ale zároveň i vzpomínkou na zesnulé a duše v očistci. Řekla jsem „krásně smutný“. Smí vůbec křesťan spojovat smrt se smutkem? – Ale ano, vždy nás bolí, když nás opustí někdo drahý! Nemusíme se stydět za slzy, vždyť i Pán Ježíš zaplakal u Lazarova hrobu a židé si řekli: „Hle, jak ho miloval!“ Ovšem náš smutek nikdy nesmí být zoufalý, beznadějný. My přece víme, že smrtí nic nekončí, naopak – to skutečné právě začíná... Někdy jsou spíše k pláči ta slova útěchy, jakých se běžně používá. „Měla těžký život, ale nežila nadarmo“ (utěšit aspoň tím, co už minulo). „Chudák babička, moc si toho důchodu neužila“ (jakoby důchod byl ideálem křesťana, kterému se začíná připozdívat). „Zhasla tak tiše, netrpěla, to vám budiž útechou“ (opravdu jen čistě lidská útecha). Všechna tato prázdná slova smí křesťan použít snad jen při kondolenci nevěřícím, kteří by stejně „naši“ útechu asi nechápali. Jinak ale prozrazují smýšlení velice nekřesťanské.

Věříme přece v Ježíše Krista! A ten nám i dnes říká, že pro něho a pro křesťana smrt neexistuje. Smrt přišla na svět skrze hřích, on ji však přemohl. „Já jsem vzkříšen a život, kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, bude žít, a každý, kdo žije a věří ve mne, nezemře navěky“ (Jan 11,22–26).

„Věčný život“ není život, který začíná až po smrti, náš život je jeho součástí, věčný život má svůj pramen na této zemi. Jestliže jsme se nesetkali s Bohem na zemi, nepotkáme ho ani v nebi. Nebe není druhý svět, do kterého člověk smrtí

jen „přestoupí“. Království Boží je už v nás a my je musíme s milostí Boží vybudovat. Bůh chce spolupracovníky (1 Kor 6,1), a ne vyčkávající. Chceme-li si na království Boží počkat, nikdy se ho nedočkáme. Co tedy dělat? – Pán Ježíš nám to jasně říká. „Kdo zachovává mé slovo, nikdy nezemře“ (Jan 8,51).

Moji drazí, věřím, že Vy nečekáte na Pána s rukama v klíně. Určitě jste se s Ním už setkali. Ale zamysleli jste se už někdy nad vlastní smrtí, nebo Vás ta myšlenka přece jen trochu leká? Jste už natolik svobodní, odpoutáni od vší zátěže, nebo stále ještě pevně svíráte v rukou vše, co milujete a co Vám patří?

Já vím, člověk při velkých bolestech, vyčerpání, zklamání či opuštěnosti si často povzdechne: Už kdyby si mě Pán povolal! – Ale nevím, kdyby nás Pán vzal za slovo, zda bychom nakonec přece jen nesmlouvali. Ještě aspoň chvíli bych tu rád pobyl, abych mohl těm mladým poradit (stojí vůbec o to?!), abych se dočkal vnukovy promoce, abych viděla, že má vnučka je v manželství šťastná, abych ještě dal do pořádku to a ono.

Stále si děláme plno starostí, jakoby bez nás se zastavil svět. Zneklidňujeme se pro věci a situace, které už nijak nemůžeme ovlivnit, a zapomínáme na to jediné potřebné – jít za Kristem! Jak? Tím, že se mu bez výhrady odevzdáme, že mu zcela svěříme jak svůj život, tak životy těch, na kterých nám tolik záleží a o které se tolik chvějeme, že ke všem jeho záměrům – i když je nechápeme – už teď řekneme své jasně Ano! Jedině pak budeme

Církev se modlí za uzdravení všech nemocných, všech trpících, všech nevyčísitelně nemocných, kteří, lidsky viděno, jsou odsouzeni k trvalé invaliditě. Modlí se za nemocné a modlí se s nemocnými.

Jan Pavel II.

opravdu svobodní, volní, ničím nespoutaní, budeme skutečně žít v Božím království už zde na zemi. Protože – jak říká sv. Pavel – „... když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona“ (Řím 7,6). Prosme o to vroucně modlitbou Henriho Boulada, SJ, kterou uvádí ve své knížce „Žij svobodně“ (Karmelit. naklad. 1996):

**Bože, prosím Tě,
odpusť mi můj tuhý odpor
a mé obezdění proti
Tvému Duchu,
mou hluchotu vůči Tvému
láskyplnému volání
a mou tlustou kůži,
abych mohl růst.
Nechal jsem uplynout
příliš mnoho drahocenného
času a zmeškal
bezpočet příležitostí,
abych se nechal od Tebe
uchopit a abych ve Tvém
Duchu rostl.
Konečně chci před Tebou
složit svou svobodu a Ty víš,
že pro mě znamenala
nejvyšší hodnotu.
Chci Ti ji nyní darovat,
protože poznávám,
že jenom ve zřeknutí se sebe
a v celém odevzdání se
ve mně může rozkvést
pravá svoboda.
Pane, pomoz mi,
abych dovedl zapomínat
na sebe a abych byl schopen
tohoto odříkání.
Předávám Ti svůj život.
Staň se Tvá vůle!
Přetvoř mě podle svého! –
Amen!**

*Moc Vás zdravím.
Sestra Pavla*

*Jakousi skulinou
pronikl do chrámu Božího
zápach Satanův...
Okny, která měla být
otevřena světu,
vstoupily do našeho
svědomí pochybnosti...
Lidé si mysleli,
že po koncilu nastane
v dějinách církve
slunečný den.
Přišly ale dny zamračené,
bouřlivé, temné,
plné hledání a nejistoty...
Intervenovala zde
nepřátelská moc,
jejíž jméno je d'ábel...
Věříme, že do tohoto světa
vstoupilo něco
nepřirozeného,
aby zničilo
a zadusilo plody
ekumenického koncilu.*

Pavel VI. 29. června 1972

Nátlak zdola

Celorakouské fórum Wallfahrt der Vielfalt, které se z podnětu biskupů uskutečnilo v národním mariánském poutním místě Mariazell, neuspokojilo protagonisty nátlakového hnutí „Wir sind Kirche“ (My jsme církev). Sešli se proto o minulém víkendu pod vedením autora petice pana Planckensteinera a rozhodli o radikálním kroku. Otevřeli si zvláštní konto a vyzvali ve sdělovacích prostředcích věřící, aby napříště neodváděli církevní daň biskupům, kteří nechtějí přijmout požadavky nátlakového hnutí, ale na nově otevřené konto. Ve svých důsledcích to znamená výzvu k rozdělení církve a bojkotu pastýřů, kteří nejsou někomu pochtu. Tento postup ukazuje výmluvně, že nespokojenci v Rakousku se nevyhýbají žádnému prostředku, aby dosáhli prosazení svých požadavků.

Téměř současně s tímto počinem u jižních sousedů vystoupil u nás publicista pan Bohuslav Blažek, spolupracovník Katolického týdeníku, v Lidových novinách s výzvou k podpisové akci „Výzva křesťanů ke křesťanům“. Článek vyšel s fotografií P. Odilona Štampacha, OP, z jehož vyjádření vy-

plývá, že ani v nejmenším nepokládá kampaň, kterou rozvířil vůči Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy, za nedůstojné pohoršení. Tvrdí naopak, že je to postup zcela přiměřený, pouze v katolické církvi zatím poněkud neobvyklý. Text vyhlášené petice – jak vidíme v LN – je rafinovaně zamlžený a dvoj-

značný a může sloužit jak k oklamání těch, kteří jej mají podepisovat, tak ke zneužití proti těm, kdo autorům kampaně stojí v cestě při uskutečňování jejich ideových záměrů. Postup kruhu vybraných pražských intelektuálů a teologů potvrzuje skutečnost, že celá kauza kolem Odilona Štampacha je pouze zámkou k odstartování podobné nátlakové kampaně, jaké jsme svědky především v německy hovořících oblastech. Text české petice je výrazem despektu vůči českým biskupům, ale současně potvrzuje, že absence jednotného a rozhodného postupu církevních představených povzbuzuje západem inspirované disidentské hnutí k rostoucí troufalosti a drzosti. Za pozornost stojí především jeho přímé spojení s Lidovými novinami, které se staly přední platformou nevybíravých útoků proti církvi.

L. Š.

Svatý otec dává své apoštolské požehnání

skupině „Opravdového života v Bohu“

Následující je z důležitého článku přeloženého ze španělského vydání l'Osservatore Romano : Anděl Páně – v sobotu 11. srpna 1996.

Po modlitbě Anděl Páně hovořil Svátý otec o naléhavosti smíření mezi katolíky a pravoslavnými. „Je to hodina pro katolíky a pravoslavné... uznat... co Svátý Duch uskutečňuje skrze jejich vlastní tradice.“ Zdůraznil, že rozdíly jsou menší než společné prvky, proto to, co nás spojuje, je víc než to, co nás rozděluje. Potom pozdravil přítomné skupiny*. Řekl španělsky:

Srdečně zdravím osoby mluvící španělsky, které jsou zde, zvláště pak řeholníky kongregace „Svaté Terezie od Ježíše“ a skupinu spirituality: „Opravdový život v Bohu“. Přeji vám všem plodné léto, které vám pomůže obnovit vaše křesťanské sliby, aby vaše šlechetná odpověď Bohu mohla být svědectvím Jeho lásky ve světě. Dávám s láskou vám i vašim drahým své apoštolské požehnání.

*Skupina „Opravdový život v Bohu“ byla přítomna na pozvání.

Příloha FATIMA z technických důvodů vyjde ve Světle s datem neděle 10. listopadu.

Oblastní Večeřadlo v katedrále sv. Václava v Olomouci se překládá z 2. 11. na 9. 11. Zahájení v 15.30 hod., zakončení v 18.30 hod.

Dómský úřad u sv. Václava

1846

1996

150 LET
STRAHOVSKÝCH PREMONSTRÁTŮ
NA SVATÉM KOPEČKU U OLOMOUCE

Bazilika Navštívení Panny Marie

Pátek 8. listopadu v 17.00 hodin
mše svatá za kněze strahovské kanonie

Sobota 9. listopadu v 15.00 hodin
chorální nešpory

slavná pontifikální bohoslužba na poděkování a Te deum

Pavel Josef Vejvanovský: Missa Martianis
Philipp Jakob Rittler: Te Deum
účinkuje Olomoucký komorní sbor
Capella Moraviae Brno
spoluúčinkují členové Moravské filharmonie
řídí Petr Šumník

Neděle 10. listopadu v 9.00 hodin
pontifikální mše svatá za nová kněžská a řeholní povolání
v 15.00 hodin poutní mše svatá

BĚHEM TĚCHTO SLAVNOSTNÍCH DNŮ BUDE VYSTAVEN
MILOSTNÝ OBRAZ PANNY MARIE

Upřímně zvou strahovští premonstráti
se svým opatem Michaellem

Společné zasedání českých a slovenských biskupů

V přátelském duchu proběhl první den zasedání České biskupské konference a Konference biskupů Slovenska v budově kněžského semináře banskobystrické diecéze v Badíně.

Nitranský kardinál Ján Chrysostom Korec a kardinál Miloslav Vlk z Prahy si vzájemně vyměnili zkušenosti a informace o situaci církve ve Slovenské a České republice.

Jednotliví biskupové pak referovali o práci komisí, za které jsou při biskupské konferenci odpovědní.

Olomoucký arcibiskup Jan Graubner informoval o práci katechetické komise.

Za školskou komisí ostravský biskup František Lobkowicz sdělil, že v ČR v současné době existuje na 76 církevních škol, z nichž je 15 gymnázií. Ve Slovenské republice je církevních škol 140.

Dále se hovořilo o práci komise liturgické, misijní a ekleziologické. Odpoledne se oba sbory biskupů sešly k oddělenému zasedání.

Prvním bodem konference českých biskupů byla návštěva papeže Jana Pavla II. v ČR, která je plánována na poslední dubnový víkend 1997. Bisku-

pové se vyslovili k otázce eutanazie a formulovali jasné stanovisko církve k ochraně života ve všech jeho fázích. Hovořilo se dále o sdělovacích prostředcích a nutnosti otevřené spolupráce s nimi.

Brněnský biskup Vojtěch Cikrle informoval o duchovně-humanitární službě v armádě a o pozitivním dopadu působení katolického kněze Tomáše Holuba u českých jednotek v Bosně.

Slovenští a čeští biskupové odeslali do Říma též společnou gratulaci papeži Janu Pavlu II. k 18. výročí jeho zvolení na papežský stolec 16. října 1978.

Na počátku druhého dne společného zasedání České biskupské konference (ČBK) a Konference biskupů Slovenska (KBS) informoval ostravský biskup František Lobkowicz a biskup Peter Dubovský, generální sekretář KBS, o průběhu příprav 1000. výročí smrti sv. biskupa Vojtěcha v příštím roce. Slovenský Spolok sv. Vojtěcha

plánuje též hromadnou pouť do Prahy, u příležitosti návštěvy Svatého otce na konci dubna příštího roku.

O vztahu církve a státu na Slovensku hovořil banskobystrický biskup Rudolf Baláž, který připomněl cyrilometodějskou tradici zmíněnou i v samotné ústavě Slovenské republiky, z které vychází postavení církve na Slovensku. Restituční zákon přijatý r. 1993 není ještě v plném rozsahu naplněn a stále zůstává mnoho otevřených otázek v oblasti ekonomické situace církve.

Kardinál Miloslav Vlk definoval stav, ke kterému církev v České republice směřuje, jako vzájemnou nezávislost a plodnou spolupráci se státem. Ústava naší republiky deklaruje konfesní neutralitu země. V restitučních otázkách žádá církev zpět pouze ten majetek, který ke své službě společnosti skutečně potřebuje. Evidence majetku je již připravena. Církev hledá i nové modely ekonomických

vztahů se státem. Osobní výdaje je církev už dnes schopna financovat z vlastních zdrojů a o spolupráci se státem se diskutuje především v oblastech, kde církev široce přesahuje konfesní hranice, jako je školství, sociálně-charitativní sféra, ochrana památek apod. Kardinál Vlk rovněž konstatoval znatelný posun od kontroverzního myšlení 19. století k modelu spolupráce mezi církví a státem v Evropské Unii.

Představitelé katolické církve v ČR pozorně sledují novou fázi vývoje již neúměrně dlouho se táhnoucího jednání politických stran o vztahu církve a státu i o řešení církevního majetku, který různými způsoby po 25. 2. 1948 přešel do rukou státu, a o této situaci jednali. Jsou připraveni jednat s vládou a předložit své návrhy.

O uspořádání celonárodní synody hovořil olomoucký arcibiskup Jan Graubner a na slovenské straně košický arcibiskup Alois Tkáč. Cílem synody je aktivnější zapojení široké základny do činnosti a života církve.

Dále se hovořilo o službě stálých jáhnů, kterých v Čechách a na Moravě pracuje v současné době na 150, a s jejich prací byla vyslovena spokojenost. Větší nedostatek kněží v České republice motivuje k zavádění nových modelů duchovní správy. Čeští biskupové poděkovali též svým slovenským kolegům za misionářskou pomoc jejich kněží v českých diecézích. Zazněla též zpráva o studiu některých teologických disciplín.

Oddělená jednání obou sborů probíhala odpoledne. Čeští biskupové se zabývali zněním pastýřského listu pro závěrečný rok Desetiletí, výzvou k senátním volbám a otázkou eutanazie. Podrobně se hovořilo o jednotlivých bodech programu svatovojtěšského milénia. Biskupové se též radili o zřízení Národního centra pro rodinu. ■

❑ Kardinál Ruini odsuzuje korupci

Novou vlnou korupčních skandálů v Itálii se zabývalo i plenární zasedání Italské biskupské konference. Její předseda kardinál Camillo Ruini odsoudil na zasedání Stálé rady korupci v italské politice jako „systém mravně zkažených vztahů, který rozkládá veřejné mravy“. V Itálii vládne proto všeobecná krize důvěry. „Naše morální slabost hrozí, že pro nás bude mít fatální následky,“ varoval kardinál.

❑ Zemřel japonský katolický spisovatel Endo

Velký japonský katolický romanopisec Shusaku Paul Endo zemřel po delší nemoci

v tokijské nemocnici. Endo, který vyrostl v Mandžusku, bývá často označován za japonského Grahama Greena.

Jeho literární tvorba se silně inspirovala francouzskými autory Claudem, Mauriakem a Bernanosem. Jedno z jeho nejdůležitějších děl „Mlčení“ (1966) pojednává o mučednickém období japonské církve v 17. století. Endoova kniha „Život Ježíšův“ znamenala svými 300 tisíci prodaných exemplářů nakladatelský úspěch, který vzhledem k nekřesťanské tradici země vyvolal o to větší rozruch.

❑ ZVON vydal soubor sociálních encyklik

Dlouho očekávaný soubor sociálních encyklik (1891–

1991) vydalo nyní v soudobém překladu nakladatelství ZVON.

Myšlenky papežů, počínaje Lvem XIII. až po Jana Pavla II., které jsou základními kameny katolické sociální nauky, naznačují cestu ke křesťanskému řešení současných problémů i naší společnosti. Kniha obsahuje na 500 stranách řadu podnětů a odpovědí na otázky, se kterými se věřící i nevěřící setkávají ve své denní praxi. Užitečně tak vyplňuje citelnou mezeru vzniklou v této oblasti v posledních desetiletích. Kniha by neměla chybět v žádné farní knihovně a měl by po ní sáhnout každý, kdo sleduje současné veřejné dění nebo v něm aktivně působí.

ČBK

ČBK

Konference Ligy pár páru

4. – 6. října se konala 3. výroční konference Ligy pár páru v Centru pro rodinu, Zlín. Bylo přítomno šest učitelkých párů z České republiky a dva páry ze Slovenska. Většina přivezla s sebou děti. Vyměnili si zkušenosti z praxe učení přirozeného plánování rodičovství předešlého roku.

MUDr. Zdeněk Hejl referoval dobré zprávy z oblasti hnutí pro život a PPR, na které posluchači v diskusi živě reagovali.

Ředitel mezinárodního vývoje práce Ligy pár páru, pan William Corey z Cincinnati, USA, krátce popsal dějiny prvních 25 let činnosti Ligy. Po úspěšném začátku Ligy v 70. letech nastala v 80. letech doba nezájmu veřejnosti. V 90. letech se zájem opět zvyšuje. Kurzů se účastní hlavně snoubenci. Pro velkou rozvodovost v USA je sotva možno najít snoubenecký pár, z něhož nepřichází alespoň jeden partner z rozvedené rodiny. Chtějí teď založit manželství na pevnějších základech než jejich rodiče. Hledají také lepší a zdra- vější způsob regulace počtetí, než je antikoncepce a sterilizace.

Pan Corey ukončil povzbuzující výzvou přítomným instruktorům zažívajícím nezám- jem veřejnosti způsobený patrně první euforií z klamných slibů farmaceutického prů- mysly o antikoncepci: „Vytrvejte, vytrvejte, vytrvejte!“

David Prentis, ředitel Ligy pár páru pro ČR a SR

Křesťané farnosti Ostrava – Poruba vás zvou do kostela a do Domu farnosti v Ostravě- Porubě na

PODZIMNÍ SETKÁVÁNÍ

Mladé, staré dítě, zvedni se a přijď, protože „Usilujeme o vše, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, co je láskyplné a chvályhodné...“

Neděle 3. 11. v 16.00* – **Koncert duchovní hudby** – účinkuje Chorus Odry.

Neděle 10. 11. v 15.00 – **Bajaja** – představení jednoho šaška a pěti loutek.

Účinkuje Vít. Marčík – divadlo Studna (představení pro děti).

Čtvrtek 14. 11. v 16.30* – **Varhanní koncert** spojený se zpěvem vážné i rytmické duchovní hudby. Schola a sbor farnosti Poruba.

Neděle 17. 11. v 15.00 – **České baroko** – slovem i obrazem provází Jiří Havlíček.

Neděle 24. 11. v 15.00 – **Hedvika Slezská a její životní osudy** – přednáška Ing. Františka Valdštyna.

Sobota 1. 12. v 15.00 – **V. Renč – Popelka Nazaretská** – předvede schola při chrámu sv. Anny v Polance nad Odrou.

Zároveň zveme k závěrečnému setkání a pobesedování všechny nadšence z Ostravy.

Pořady označené *) budou v kostele sv. Mikuláše, ostatní v Domě farnosti.

Dům farnosti – vedle porubské radnice na ul. Vřesinská. Kontaktní tel. 069/24 89 290

POZVÁNÍ NA VÝSTAVU

Ve farním kostele sv. Michaela ve Švábenicích je každou neděli (do 17. listopadu) od 9.00 do 17.00 hodin otevřena vlastivědná výstava pod názvem „Kostely, kapličky, zvoničky, Boží muka, kříže a sochy celého vyškovského okresu“. Výstava je složena z 1000 kusů fotografií a textů o těchto památkách.

MŠE PRO -NÁCTILETÉ

Každou poslední středu v měsíci se konají v olomouckém kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie (u dominikánů) „Mše pro -náctileté“. Mše začíná vždy v 16.00 hodin, po ní následuje další program v klášteře, na který mladé zvou olomoučtí dominikáni.

Víkendové exercicie pro rozpo- znávání povolání

Brno 7. – 10. 11. 1996

(pro mladé muže) v církevním domově „Petrum“

Jste schopni pro někoho riskovat život? Udělejte to pro Krista!!! (Jan Pavel II.)

Informace a přihlášky: Katolická komunita – Miles Jesu, Kamenná 59, 639 00 Brno, tel.: 05/43 21 52 65

Kněžské exercicie v Poutním domě na Hoře Matky Boží u Králík:

24. – 30. 11. 1996.

Exercitátor

P. Benedikt

Holota.

Začátek v

první uvede-

ný den večer

v 18.00 hod.,

konec poslední den

ráno. Přihlášky zasílejte na adresu:

Poutní dům, o.p.s., Hora Matky Boží,

561 69 Králíky II/2, tel.: 0446/93 11 78

Kostely před vykradením uvidíte v knize biskupa Podlahy **POSVÁTNÁ MÍSTA** –

mnoho obrázků, cena 60,- Kč. **TAJNÉ**

NA KONCILU – o útěku kněze do Říma

na koncil v době totality, 30,- Kč. **ZAKÁ-**

ZANÁ KNIHA – o nuceně nasazených

v rajchu, druhé vydání, 20,- Kč. **RO-**

MÁN ZE ŠUPLÍKU – o pronásledování

Církve a pětépácích, druhé vydání s ob-

rázky, 50,- Kč. **OKÉNKO DO DUŠE**

KNĚZE – druhé vydání, 10,- Kč. **VÁ-**

NOČNÍ POVÍDKY – druhé vydání, 10,- Kč.

OKRES SEDLECKÝ – dějiny města Pr-

čice, druhé vydání, 50,- Kč. **KAPLIČKY**

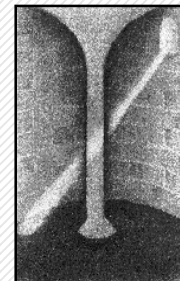
– knížka s obrázky – 50,- Kč.

Uvedené knihy napsal pan farář P. Od-

várka. Objednejte jako vánoční dárek na

adrese: **Klub mladých, 257 91 Sedlec-**

Prčice.

V polovině října tohoto

roku si zájemci o mla-

dou křesťanskou hudbu

budou moci koupit še-

desátiminutovou audio-

kazetu s duchovními

písněmi z připravova-

ného ZPĚVNÍKU ME-

TANOIA. Kazeta pone-

se název podle jedné

z devatenácti nahrá-

ných písní – **KAMENY CHRÁMOVÉ.**

Texty a hudbu ke všem písním složil v le-

tech 1989 – 1996 Vojtěch Král.

Spolu s hosty hrají a zpívají bratři a sestry

ze skupiny Dvě hřivny. Vydavatelem audio-

kazety je společnost METANOIA, s.r.o. síd-

licí v Praze 10, Vršovické nám. 84/6,

PSČ 101 00.

SVĚTOVÝ DEN MÉDIÍ

Jan Pavel II. určil téma pro 31. Světový den sdělovacích prostředků 1997: „Ježíš jako cesta, pravda a život“. Oslava Světového dne médií je stanovena dekretem 2. vatikánského koncilu „*Inter mirifica*“.

Ve většině zemí se slaví v neděli před Sosláním Ducha svatého (11. 5. 1997) a pa- pež vydává své poselství tradičně 24. led-

na, v den památky sv. Františka Saleského, patrona novinářů. Téma na r. 1997 navazuje na přání Jana Pavla II. vyjádřené v apoštolském listě Tertio millenio adveniente věnovat první rok přípravy úvahám o Ježíši Kristu.

VARHANY PRO VÁS!

Dříve než se rozhodnete ke koupi

varhan, kontaktujte:

K+R import export

Vyhovíme ve značce

i v ceně.

394 62 Ústrašín u Pelhřimova

Tel.: 0366/972 97

31. neděle v mezidobí 3. 11.

Mt 23,1–12

Co Ježíš požaduje, když uvádí odstrašující příklad učitelů Zákona a farizeů, je identita se sebou samým (stát se sebou samým). Jeden z předpokladů obrácení: Stal-li jsem se sám sebou, poznám podle pokory a skutků, které nic nepředstírají ani nezastírají pravdu o tom, kým jsem. Před Boží tváří mohu stát zcela odkrytý a pravdivý. Ted, v této modlitbě.

Pondělí 4. 11.

Lk 14,12–14

Nezištnost není ani hloupost, ani samoúčelná ctnost, izolovaná od ostatních ctností. Je předpokladem pro obohacenost Bohem. A Bůh je velkorysý Dárce.

Úterý 5. 11.

Lk 14,15–24

Láska k sobě, láska k druhému a láska k majetku nejsou samy o sobě něčím špatným. Stávají se ale zlem, jsou-li samoúčelné, odtržené od pravého smyslu, když nás totiž nesbližují s Bohem

Středa 6. 11.

Lk 14,25–33

Tvrký požadavek zřeknutí se nelze chápat izolovaně. Třeba k němu přibrat příslib stonásobku v tomto životě a navíc život věčný. Jedno je jisté: kdo nedává přednost Bohu, nedostaví „věž“ (život) ani „nehrají válku“ (nad Božím nepřítelem).

Čtvrtek 7. 11.

Lk 15,1–10

Je-li tomu tak s radostí nebo nad jedním hříšníkem, který se obrátil, oč větší je radost v nebi z těch, kteří pracují na záchraně druhých? K tomu jsem se ale přece stal křesťanem!

Pátek 8. 11.

Lk 16,1–8

Omyl: Ježíš nás nenavádí k okrádání pánů (státu). Za takové chování pán správců nechválí. Chválí jeho prozíravost, s jakou myslí na svou časnou budoucnost. A nám jde o věčnost – smíme tedy být méně prozíraví?

Sobota 9. 11.

Lk 6,10–12

Člověk tak rád vidí za sebou kus pořádné práce. Jenže v duchovním životě lze konat jen maličkosti. Jako velké se vyjeví, až přijde Pán.

Neděle 3. listopadu 31. neděle v mezidobí	- 1. et.: M a 1,14b-2,2b.8-10 Ž: 131 (130),1,2,3 2. et.: 1 Sol 2,7b-9,13 Ev.: M t 23,1-12	
Pondělí 4. listopadu pan átka sv. Karla Borom ejského	- 1. et.: Flp 2,1-4 Ž: 130,1,2,3 Ev.: Lk 14,12-14	
Úterý 5. listopadu férie	- 1. et.: Flp 2,5-11 Ž: 21,26b-27,28-30a,31-32 Ev.: Lk 14,15-24	odp.: 26a
Středa 6. listopadu férie	- 1. et.: Flp 2,12-18 Ž: 26,1,4,13-14 Ev.: Lk 14,25-33	odp.: 1a
Čtvrtek 7. listopadu férie	- 1. et.: Flp 3,3-8a Ž: 104,2-3,4-5,6-7 Ev.: Lk 15,1-10	odp.: 3b
Pátek 8. listopadu férie	- 1. et.: Flp 3,17-4,1 Ž: 121,1-2,4-5 Ev.: Lk 16,1-8	odp.: sv. 1
Sobota 9. listopadu svátek Posvěcení lateránské baziliky	- 1. et.: Ez 47,1-2,8-9,12 nebo 1 Kor 3,9c-11,16-17 Ž: 46 (45),2-3,5-6,8-9 Ev.: Jan 2,13-22	odp.: 5

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	3. 11.	4. 11.	5. 11.	6. 11.	7. 11.	8. 11.	9. 11.
Antifona	1028	1722	1060	1075	1091	1106	1637
Žalm	783	783	786	783	783	785	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1723	1061	1076	1091	1107	1638
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1107	1639
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	813
Kr. čtení a zpěv	1033	1724	1065	1079	1095	1111	1639
Antifona k Zach. kantiku	724	1724	1065	1080	1095	1111	1639
Prosby	1033	1724	1065	1080	1095	1111	1640
Záv. modlitba	724	1585	1065	1080	1096	1112	1641
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	792
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1641
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1641
Záv. modlitba	724	1054	1069	1084	1100	1116	1641
Nešpory: SO							
Hymnus	1024	1039	1727	1071	1085	1101	1642
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1643
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1643
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1730	1074	1089	1105	1646
Ant. ke kant. P. M.	723	724	1731	1074	1090	1105	1647
Prosby	1028	1043	1731	1074	1090	1105	1647
Záv. modlitba	724	724	1585	1075	1090	1106	1641
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

